

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O STROKOVNIH IN ZNANSTVENIH NASLOVIH

BESEDILO ČLENOV

PREDLOG
(EVA: 2021-3330-0009)

1. člen

V Zakonu o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list RS, št. 61/06, 87/11 – ZVPI in 55/17) se v prvem odstavku 1. člena beseda »in« nadomesti z vejico, za besedo »znanstvene« pa se doda besedilo »in umetniške«.

2. člen

2. člen se spremeni tako, da se glasi:

»2. člen

(pridobitev strokovnega, znanstvenega **in umetniškega** naslova ter naziva strokovne izobrazbe)

- (1) Strokovni, znanstveni **in umetniški** naslov označuje stopnjo in vrsto izobrazbe, pridobljene na visokošolskem zavodu po študijskem programu prve, druge ali tretje stopnje.
- (2) Strokovni naslov po tem zakonu si pridobi, kdor konča študijski program za pridobitev izobrazbe prve ali druge stopnje.
- (3) Znanstveni **in umetniški** naslov po tem zakonu si pridobi, kdor konča študijski program za pridobitev izobrazbe tretje stopnje.
- (4) Naziv strokovne izobrazbe po tem zakonu si pridobi, kdor konča višješolski študijski program.
- (5) Strokovni, znanstveni **in umetniški** naslov ter naziv strokovne izobrazbe so obvezna sestavina študijskega programa in se določijo za oba spola.
- (6) Strokovne, znanstvene **in umetniške** naslove podeljujejo visokošolski zavodi, nazive strokovne izobrazbe pa višje strokovne šole v skladu z zakonom.«.

3. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen

(podeljevanje in uporaba strokovnih, znanstvenih **in umetniških** naslovov ter nazivov strokovne izobrazbe)

- (1) Strokovni, znanstveni **in umetniški** naslovi ter nazivi strokovne izobrazbe po tem zakonu se podeljujejo na vseh študijskih področjih. Pri opredelitvi študijskih področij se uporablja mednarodna klasifikacija Isced.

(2) V tehniška, biotehniška in tehnološka področja po tem zakonu se uvrščajo študijska področja (48) računalništvo, (52) tehniške vede, (54) proizvodne tehnologije, (58) arhitektura in gradbeništvo, (62) kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, lahko pa tudi (725) zdravstvene tehnike, (84) transportne storitve, (853) javne sanitarne dejavnosti, (861) varovanje oseb in premoženja, (862) varnost in zdravje pri delu.

(3) Strokovni, znanstveni in umetniški naslovi ter nazivi strokovne izobrazbe po tem zakonu se ne prevajajo v tuje jezike.«.

4. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(način tvorjenja znanstvenih in umetniških naslovov po študijskih programih tretje stopnje)

(1) Znanstveni naslov po končanem študijskem programu tretje stopnje je doktor oziroma doktorica znanosti.

(2) Umetniški naslov po končanem študijskem programu tretje stopnje je doktor oziroma doktorica umetnosti.

(3) V diplomu se lahko vpiše tudi znanstveno in umetniško področje, iz katerega je znanstveni in umetniški naslov pridobljen, vendar poimenovanje znanstvenega in umetniškega področja ni sestavni del znanstvenega in umetniškega naslova.«.

5. člen

V prvem odstavku 14. členu se beseda »oziroma« nadomesti z vejico, za besedo »znanstvenega« pa se doda besedilo »in umetniškega«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Za znanstveni naslov doktor oziroma doktorica znanosti in za umetniški naslov doktor oziroma doktorica umetnosti se uporablja okrajšava dr.«.

6. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen

(pristavljanje strokovnih, znanstvenih in umetniških naslovov)

»(1) Strokovni, znanstveni in umetniški naslovi se vpišejo v diplomu.

(2) Strokovni naslov se pristavlja za imenom in priimkom.

(3) Znanstveni in umetniški naslov se pristavlja pred imenom in priimkom.«.

7. člen

Za 16. členom se doda nov 16.a člen, ki se glasi:

»16.a člen

(poimenovanje strokovnih, znanstvenih in umetniških naslovov v angleškem jeziku)

- (1) Strokovni naslovi po visokošolskih strokovnih študijskih programih prve stopnje na naravoslovnem področju se v angleškem jeziku poimenujejo kot Bachelor of Applied Science, okrajšava B.A.Sc. Strokovni naslovi po visokošolskih strokovnih študijskih programih prve stopnje na družboslovnem področju se v angleškem jeziku poimenujejo kot Bachelor of Applied Arts, okrajšava B.A.A.
- (2) Strokovni naslovi po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje na naravoslovnem področju se v angleškem jeziku poimenujejo kot Bachelor of Science, okrajšava B.Sc. Strokovni naslovi po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje na družboslovnem področju se v angleškem jeziku poimenujejo kot Bachelor of Arts, okrajšava B.A.
- (3) Strokovni naslovi po magistrskih študijskih programih druge stopnje na naravoslovnem področju se v angleškem jeziku poimenujejo kot Master of Science, okrajšava M.Sc. Strokovni naslovi po magistrskih študijskih programih druge stopnje na družboslovnem področju se v angleškem jeziku poimenujejo kot Master of Arts, okrajšava M.A.
- (4) Naravoslovno področje po tem členu vključuje študijske programe, akreditirane na področjih od 1 do 4 po mednarodni kvalifikaciji Frascati, to je področja naravoslovne znanosti, strojništvo in tehnologija, medicinske in zdravstvene znanosti ter kmetijske znanosti). Družboslovno področje po tem členu vključuje študijske programe, akreditirane na področjih 5 in 6 po mednarodni kvalifikaciji Frascati, to je področji družboslovje in humanistika.
- (5) Ne glede na zgornja določila tega člena se strokovni naslovi po študijskih programih iz 11. člena tega zakona in po enovitem magistrskem študijskem programu druge stopnje arhitekture v angleškem jeziku poimenujejo kot:
 - arhitektura: Master of Architecture, okrajšava M.Arch.,
 - dentalna medicina: Doctor of Dental Medicine, okrajšava D.M.D.,
 - farmacija: Master of Pharmacy, okrajšava M.Pharm.,
 - medicina: Doctor of Medicine, okrajšava M.D.,
 - veterinarstvo: Doctor of Veterinary Medicine, okrajšava D.V.M.
- (6) Znanstveni in umetniški naslovi po doktorskih študijskih programih se v angleškem jeziku poimenujejo kot Doctor of Philosophy, okrajšava Ph.D.
- (7) Poimenovanje strokovnih, znanstvenih in umetniških naslovov v angleškem jeziku je sestavni del strokovnega oziroma znanstvenega in umetniškega naslova kot obvezne sestavine študijskega programa skladno z zakonom, ki ureja visoko šolstvo.«.

8. člen

V 19. členu se za petim odstavkom dodata nova šesti in sedmi odstavek, ki se glasita:

»(6) Ne glede na določbe tega zakona je znanstveni naslov, pridobljen po študijskih programih tretje stopnje na mednarodni izobraževalni instituciji, katere soustanoviteljica ali polnopravna članica je Republika Slovenija, enakovreden znanstvenemu in umetniškemu naslovu, pridobljenemu po študijskem programu tretje stopnje na visokošolskih zavodih v Republiki Sloveniji.

(7) Imetnik znanstvenega naslova iz prejšnjega odstavka lahko tega uporablja v Republiki Sloveniji skladno z določbami četrtega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 16. člena in 16.a člena tega zakona.«.

9. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen
(kazenske določbe)

»(1) Z globo 2.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki podeljuje strokovne, znanstvene in **umetniške** naslove ali naslove strokovne izobrazbe v nasprotju z določbami 2. člena, tretjega odstavka 3. člena, 16. in 17. člena tega zakona.

(2) Z globo 100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe

(3) Z globo 500 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če uporabi strokovni, znanstveni in **umetniški** naslov ali naziv strokovne izobrazbe, ki ga ni pridobil skladno z 2. členom tega zakona.

(4) Z globo 40 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki v nasprotju s pozivom organa, pristojnega za nadzor, iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, oziroma opozorilom organa, pristojnega za nadzor, iz drugega odstavka 21. člena tega zakona, uporabi strokovni, znanstveni oziroma **umetniški** naslov ali naziv strokovne izobrazbe, ki ga ni pridobil v skladu z 2. členom tega zakona, in ima v tujini na akreditirani instituciji pridobljeno enako ali višjo raven izobrazbe, kot je zahtevana za strokovni, znanstveni oziroma **umetniški** naslov ali naziv strokovne izobrazbe, ki ga uporablja.

10. člen

21. člen se spremeni tako, da se glasi:

»21. člen
(pristojni nadzorni in prekrškovni organ)

»(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona v zvezi s podeljevanjem, tvorjenjem in uporabo strokovnih, znanstvenih in **umetniških** naslovov izvaja ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo. Pri izvajanju nadzora lahko ministrstvo pisno pozove pravne in fizične osebe na ravnanje v skladu s tem zakonom.

(2) Nadzor nad izvajanjem tega zakona v zvezi s podeljevanjem, tvorjenjem in uporabo nazivov strokovne izobrazbe izvaja šolska inšpekcija v skladu z zakonom, ki ureja šolsko inšpekcijo.

(3) Za odločanje o prekrških, povezanih s podeljevanjem in uporabo strokovnih, znanstvenih in **umetniških** naslovov, je pristojno ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(4) Za odločanje o prekrških, povezanih s podeljevanjem in uporabo nazivov strokovne izobrazbe, je pristojna šolska inšpekcija v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.«.

11. člen

Prvi odstavek 21.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za potrebe nadzora nad izvajanjem tega zakona ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, vzpostavi, vodi in vzdržuje evidenco pisnih pozivov, izdanih posameznikom, ki so uporabili strokovni, znanstveni in umetniški naslov, ki ga niso pridobili v skladu z 2. členom tega zakona, in imajo v tujini na akreditirani instituciji pridobljeno enako ali višjo raven izobrazbe, kot je zahtevana za strokovni, znanstveni in umetniški naslov, ki ga uporabljajo.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

12. člen

Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij (Uradni list RS, št. 104/15) se v Prilogi II uskladi z določbami tega zakona najkasneje v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Minister, pristojen za visoko šolstvo, uskladi Pravilnik o prilogi k diplomi (Uradni list RS, št. 56/07, 39/12, 38/16 in 68/20) s tem zakonom najkasneje v treh mesecih od njegove uveljavitve.

Visokošolski zavodi uskladijo poimenovanje strokovnih in znanstvenih naslovov skladno s 16.a členom zakona, ter o tem obvestijo Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu uskladi svoja merila skladno s 16.a členom zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o strokovnih in znanstvenih naslovih (v nadaljnjem besedilu: novela) se v Zakonu o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list RS, št. 61/06, 87/11 – ZVPI in 55/17; v nadaljnjem besedilu: ZSZN-1):

Ureja način tvorjenja umetniških naslovov po doktorskih študijskih programih tretje stopnje (1., 2., 3., 4., 5., 6., 9., 10., 11. člen novele)¹

S tem se ZSZN usklajuje z Zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17 in 175/20 – ZIUOPDVE; v nadaljnjem besedilu: ZViS), ki je v 35. členu določa, da se z doktorskim študijskim programom določi tudi znanstveni ali umetniški naslov, tvorjen v skladu z zakonom. Način tvorjenja znanstvenih naslovov po študijskih programih tretje stopnje in njihovo uporabo (pravilno pristavljanje) ureja ZSZN-1.

Ureja poimenovanje slovenskih strokovnih in znanstvenih naslovov v angleškem jeziku (7. člen novele)

Z novelo se ureja poimenovanje strokovnih, znanstvenih in umetniških naslovov v angleškem jeziku, kot sestavni del strokovnega oziroma znanstvenega in umetniškega naslova kot obvezne sestavine študijskega programa skladno z ZViS. Pri čemer se ohranja določbo tretjega odstavka 3. člena ZSZN-1, da se strokovnih, znanstvenih in umetniških naslovov ter nazivov strokovne izobrazbe ne prevaja v tuje jezike. Predvideno je, da podatek postane sestavina Priloge k diplomi, kar se bo uredilo s spremembo Pravilnika o prilogi k diplomi (Uradni list RS, št. 56/07, 39/12, 38/16 in 68/20) s tem zakonom najkasneje v treh mesecih od njegove uveljavitve.

Pri poimenovanju slovenskega strokovnega in znanstvenega jezika v angleškem jeziku predlog izhaja iz stopnje in vrste študijskega programa ter njegovega področja po Frascati klasifikaciji.

Osnovno pravilo je, da se strokovni oziroma znanstveni naslovi poimenujejo po stopnji študijskega programa, se pravi:

- **prve stopnje kot Bachelor of ...**,
- **druge stopnje kot Master of ... in**
- **tretje stopnje kot Doctor of Philosophy.**

Drugo pravilo je, da se temu poimenovanju pri strokovnih študijskih programih prve in druge stopnje doda še poimenovanje, ki izhaja iz študijskega področja študijskega programa po Frascati klasifikaciji. Ta ima šest (6) področij, ki so združena v dve glavni področji:

- **znanost - Science** (Frascati področja 1 do 4, se pravi naravne znanosti, strojništvo in tehnologija, medicinske in zdravstvene znanosti ter kmetijske znanosti) in
- **družboslovje - Arts** (Frascati področji 5 in 6, se pravi družboslovje in humanistika).

To na primer pomeni, da se strokovni naslov po študijskem programu prve stopnje, ki je akreditiran na Frascati področju 4 – kmetijske vede, poimenuje kot Bachelor of Science. In podobno – strokovni

¹ Dopolnjeno besedilo členov je obarvano rumeno.

naslov po študijskem programu druge stopnje, ki je akreditiran na Frascati področju 6 – humanistika, se poimenuje kot Master of Arts.

Tretje pravilo upošteva, da na prvi stopnji ločujemo med univerzitetnimi in visokošolskimi strokovnimi študijskimi programi. Poimenovanju strokovnih naslovov **po visokošolskih strokovnih študijskih programih se zato doda pridevnik "Applied"**; celotno poimenovanje je tako Bachelor of Applied Science oziroma Bachelor of Applied Arts.

Poimenovanja in okrajšave strokovnih naslovov v angleškem jeziku so:

- Bachelor of Arts B.A.
- Bachelor of Applied Arts B.A.A.
- Bachelor of Science B.Sc.
- Bachelor of Applied Science B.A.Sc.
- Master of Arts M.A.
- Master of Science M.Sc.

Izjema od zgornjih pravil so študijski programi oziroma strokovni naslovi po enovitih magistrskih študijskih programih, ki izobražujejo za regulirane poklice. Ti so razvidni iz priložene tabele:

NAZIV PROGRAMA	ANGLEŠKO POIMENOVANJE STROKOVNEGA NASLOVA	ANGLEŠKA OKRAJŠAVA
Arhitektura	Master of Architecture	M.Arch.
Dentalna medicina	Doctor of Dental Medicine	D.M.D.
Farmacija	Master of Pharmacy	M.Pharm.
Medicina / Splošna medicina	Doctor of Medicine	M.D.
Veterinarstvo	Doctor of Veterinary Medicine	D.V.M.

Na poimenovanje znanstvenih naslovov po doktorskih študijskih programih tretje stopnje študijsko področje ne vpliva, zato se vsi ti naslovi prevajajo kot **Doctor of Philosophy, okrajšava Ph.D.**

Ureja uporabo znanstvenega naslova pridobljenega po študijskih programih tretje stopnje na mednarodni izobraževalni instituciji, katere soustanoviteljica ali polnopravna članica je Republika Slovenija (8. člen novele)

Ne glede na določbe ZSZN-1 je znanstveni naslov, pridobljen po študijskih programih tretje stopnje na mednarodni izobraževalni instituciji, katere soustanoviteljica ali polnopravna članica je Republika Slovenija, enakovreden znanstvenemu in umetniškemu naslovu, pridobljenem po študijskem programu tretje stopnje na visokošolskih zavodih v Republiki Sloveniji.

Imetnik takega znanstvenega naslova pa lahko tega uporablja v Republiki Sloveniji skladno z določbami četrtega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 16. člena in 16.a člena tega ZSZN-1.

Tak primer je doktorski študij na Evropskem univerzitetnem inštitutu (EUI – European University Institute)².

² [Zakon o ratifikaciji Konvencije o ustanovitvi Evropskega univerzitetnega inštituta, kot je bila spremenjena s Konvencijo o spremembah iz leta 1992 \(Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 19/05\)](#)